

Liana Hoornweg van Partos

Samen richting 2025

De toekomst van internationale samenwerking en loslaten

Door Liana Hoornweg

10-09-2026

Buitenland Opinie

Loslaten is een kunst. Het vraagt om discipline, intentie en moed. Maar zonder los te laten, ontstaat er geen ruimte voor vernieuwing, schrijft Liana Hoornweg, directeur van Partos, op verzoek van Wereld van Filantropie in een blog.

Deze zomer werkte Partos samen met haar leden aan een bijdrage voor het Adviesraad voor Internationale Vraagstukken-adviestraject over de toekomst van internationale samenwerking richting 2040. Het resultaat: zeven aanbevelingen die staan voor waar de sector in gelooft.

Méer internationale samenwerking, niet minder. Mensenrechten en de internationale rechtsorde als kompas. Nieuwe coalities, gelijkwaardige partnerschappen, beleidscoherentie, sterke instituties en wereldburgerschap als fundament voor een effectieve internationale agenda.

Het zijn aanbevelingen die laten zien waar de kracht van Nederland en de sector ligt. Maar bij het teruglezen drong zich ook een ongemakkelijke vraag op. Kijken we ver genoeg vooruit?

Veel van onze voorstellen bouwen voort op de wereld van vandaag. Begrijpelijk, want dat is de werkelijkheid waarin organisaties dagelijks opereren. Maar de vraag van de AIV gaat verder dan de volgende beleidsperiode. Hoe ziet internationale samenwerking eruit in een wereld die fundamenteel verandert? Een wereld waarin geopolitieke verhoudingen verschuiven, machtscentra veranderen en bestaande systemen onder druk staan.

Om die vraag te verkennen organiseerde Partos een werksessie met leden, begeleid door DRIFT (Dutch Research Institute for Transitions). De centrale gedachte was eenvoudig: wat als verbeteren alleen niet meer voldoende is? Wat als de uitdaging niet ligt in het optimaliseren van het huidige systeem, maar in het vormgeven van het volgende? Dat perspectief leidde tot een belangrijke vraag: wat doen we niet meer in 2050?

Achterlaten

In plaats van te praten over wat beter moet, onderzochten we wat we willen achterlaten. Dat bleek verrassend vruchtbaar. Waar organisaties vaak moeite hebben afscheid te nemen van bestaande werkwijzen, ontstond juist een levendig gesprek over verandering. Niet omdat de sector haar waarden los wil laten, maar omdat zij die waarden ook in de toekomst wil blijven waarmaken.

De ideeën waren ambitieus. Het loslaten van de term ontwikkelingssamenwerking zelf. Het doorbreken van ongelijke machtsverhoudingen. Het terugdringen van donorafhankelijkheid. Het heroverwegen van institutionele kaders die ooit behulpzaam waren, maar niet vanzelfsprekend toekomstbestendig zijn.

Ook de kritische blik naar binnen ontbrak niet. Hoe maken we meer ruimte voor lokaal leiderschap? Hoe delen we macht daadwerkelijk met partners in het mondiale zuiden? Hoe voorkomen we dat we vooral binnen onze eigen netwerken blijven opereren? En hoe vertellen we beter waarom internationale samenwerking juist nu van belang is?

Deze discussie is niet nieuw. Initiatieven als Shift the Power agenderen deze vragen al jaren. Wat wel nieuw is, is de urgentie. Geopolitieke spanningen, bezuinigingen en afnemend draagvlak maken duidelijk dat stilstand geen optie is.

Tegelijkertijd biedt deze periode ook een kans. Internationale solidariteit en samenwerking behoren al decennialang tot de sterke kanten van Nederland. Juist in een veranderende wereld kan de sector laten zien dat zij niet alleen in staat is zich aan te passen, maar ook om richting te geven aan vernieuwing.

De belangrijkste les van de bijeenkomst was misschien wel dat toekomstbestendigheid niet begint met vasthouden aan wat we kennen, maar met het loslaten van wat op termijn niet langer werkt.

Dat vraagt moed. Maar het Partos-netwerk liet zien dat die bereidheid er is. Onze leden verschillen in achtergrond, expertise en aanpak, maar delen een gezamenlijke ambitie: bijdragen aan een rechtvaardigere, duurzamere en inclusievere wereld. De weg ernaartoe zal veranderen. Die ambitie niet.

<https://www.partos.nl/>

Abonneer je op ons gratis Journaal:

E-mail adres

Schrijf je in